

Bemærkninger til lovforslaget.

Nærværende lovforslag fremsættes samtidig med forslag til lov om folkepension. Som det fremgår af bemærkningerne til dette lovforslag, opretholdes indtil videre den bestående aldersrentelovgivning, således at den indtægtsregulerede aldersrente suppleres med folkepension. Der er i nærværende forslag — i lighed med i forslaget til folkepension — optaget en bestemmelse om, at loven skal optages til revision i folketingsåret 1962—63.

Folkeforsikringskommissionen har, som det fremgår af betænkningen, foruden at behandle spørgsmålet om folkepensionering, beskæftiget sig med en række problemer indenfor aldersrentelovgivningen. Kommissionen har ikke afgivet nogen enstemmig indstilling om aldersrentelovgivningen, hvorimod mindretalsindstillingerne indeholder forslag herom, og det fremgår af betænkningen, at der har været overvejende stemning for visse ændringer. Disse ændringer er enten en naturlig følge af de regler, der foreslås indført med hensyn til adgangen til folkepension, eller er udtryk for et ønske om at foretage en rationalisering og i visse tilfælde en forbedring af rentemodtagernes forhold.

Nærværende lovforslag bygger på det af repræsentanter for socialdemokratiet og det radikale venstre i folkeforsikringskommissionen den 2. juni 1955 forelagte fællesforslag.

Hovedpunkterne går i overensstemmelse hermed ud på at hæve tilgangsalderen, at indregne forskellige tillæg i grundbeløbene, at ændre reglerne om indtægts og formues indvirkning på rentens størrelse, at indføre et pensionstillæg til invaliderenten og at forhøje bidrag og præmier til invalideforsikringen.

Aldersgrænsen for adgang til aldersrente foreslås forhøjet til 62 år for enlige kvinder og 67 år for andre, svarende til de aldersgrænser, der er foreslået for adgang til folkepension. Gennemførelsen af de højere aldersgrænser foreslås foretaget over en årrække, således at der ikke sker nogen ændring af de hidtil gældende aldersgrænser i de første to år efter lovens ikrafttræden, og de højere grænser derefter indføres gradvis i løbet af de følgende fire år.

Der foreslås ikke nogen ændring i folkeforsikringslovens § 1, stk. 3, vedrørende dispensation for aldersgrænsen udover en redaktionel ændring, der er en følge af, at tilgangsalderen foreslås hævet for enlige kvinder fra 60 til 62 år. Ved udarbejdelsen af nærværende lovforslag har man nøje overvejet, hvorvidt der burde ske ændringer i adgangen til

dispensation under hensyn til den foreslåede forhøjede tilgangsalder. Ifølge stk. 3 er det en betingelse for at give dispensation, at svigtende helbred eller andre ganske særlige omstændigheder taler derfor. Det har været et spørgsmål, om denne bestemmelse burde suppleres med henblik på at give adgang til aldersrente fra det 60. år til personer, der af andre grunde end svigtende helbred må forventes ikke at kunne forsørge sig selv indtil den normale tilgangsalder, idet de f. eks. på grund af langvarig arbejdsløshed eller af andre grunde er kommet således til kort på arbejdsmarkedet, at de ikke længere kan finde beskæftigelse.

Den gældende affattelse af stk. 3 forhindrer imidlertid ikke en rummelig fortolkning af dispensationsbetingelserne, således at dispensation fra aldersgrænsen i givet fald også gives, uanset at svigtende helbred i sig selv ikke taler herfor. Under hensyn hertil har man ment det rettest ikke for øjeblikket at foreslå ændringer i bestemmelsen, men at afvente udviklingen.

Efter de gældende regler består aldersrenten af et grundbeløb og forskellige tillæg. Af disse tillæg er nogle faste tillæg, idet de normalt ydes alle rentemodtagere, medens andre, således ægteskabstillæg, børnetillæg og personlige tillæg, ydes efter rentemodtagerens personlige forhold. Til de faste tillæg hører rentetillægget og beklædningstillægget, der udgør en procentdel af rentens grundbeløb, samt brændselstillægget, der gradueres efter rentemodtagerens indtægt og eventuelt helt kan falde bort. Foruden disse tillæg har der i de senere år med hjemmel i særlige love været ydet rentemodtagerne særlige engangsydelser. Disse særlige ydelser og de foran nævnte faste tillæg til renten svarer til ca. en trediedel af grundbeløbene.

Det foreslås at optage de nævnte tillæg som en del af grundbeløbene. Der vil herved ske en forenkling af administrationen af lovbestemmelserne, og grundbeløbene vil blive udtryk for, hvilke beløb der normalt tilkommer rentemodtagerne.

Størrelsen af den invaliderente eller aldersrente, der tilkommer en person, er afhængig af størrelsen af den pågældendes indtægt og formue. Retten til at oppebære renten med dennes fulde grundbeløb er efter folkeforsikringsloven betinget af, at den berettigedes indtægt ikke overstiger en nærmere bestemt del af grundbeløbet. Såfremt indtægten overstiger dette beløb, fradrages en del af den